

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 33.

ANUL XXIV.

Sabiu 25 Aprile (7 Maiu) 1876.

Telegrafu este Duminec'a si Joi'a, la fie-care d'oué septemani cu adansulu Poist'orei. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditiua foiei, preafara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate c'atra expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trajetabile parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pie c. jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tiei streine pre anu 12 1/2, anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru int'ia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5', cr. si pentru a treia repetire cu 3', cr. v. a.

Sinodulu archidieceasanu.

Siedinti'a XI din 18 Aprile.

In siedinti'a acést'a s'a continuatu discussiunea asupr'a elaboratului comisiunei scolare. S'a datu „proiectulu de regulamentu pentruscolele poporale“ publicatu in foia nostra referentulu scolaru spre studiare detaiata si s'a incarcatu, consistoriulu a provocá pre invetiatori cá la cursurile supletorie sa-si faca reflexiunile lor, cari sa se comunice prin consistoriu referentulu si acést'a sa aduca apoi o parere motivata la sinodulu procsimu. S'a indatoratu mai departe consistoriulu sa termineze si publice regulamentulu pentruscolele secundarie, institutulu semin. teol. ped. si pentru incompatibilitate. S'au votatu 3000 fl. pentru ajutorarea scoleloru pop. si a invetiatorulu care va fi comunu pentru metropoli'a intréga si se va regulá prin congrésu.

S'au resolutu mai multe petitiuni referate de comisiunea petitiunara si s'a inchisu siedinti'a.

In numerulu viitoriu vomu reveni asupr'a acestei siedintie, pre care de astadata nu o putem comunica pre largu, pentru raportulu detaiatu despre siedinti'a acést'a ni se puse la dispositiune cându se incheiamu numerulu de fatia.

Siedinti'a XII din 19 Aprile 1876.

Dupa deschiderea siedintiei la 9 ore si autentificarea protocolulu din siedinti'a XI se acorda dep. II. Duvlea concediulu cerutu pre 10 dile.

Presidiulu respunde la interpelatiunea dep. Patiti'a, cumca fundatiunea An'a Cologea de 1000 # se afla la epitropi'a archidieceasana in administratiune, si de vreme ce fundatiunea n'a fostu adusa in chiaru dupa tote formele, — destinatiunea fundatiunei nu s'a pututu realisa pána acum. Se aduce inse la cunoscentia, ca Consistoriulu arch. a preliminaru din acea fundatiune unu stipendiu de 100 fl. si patru stipendie de câte 60, fl. precum se va dovedi prin bugetulu substerntu. Totu odata se asecura interpelantele, ca se va purta de grige, cá fundatiunea acést'a sa se intrebuintie conformu vointiei testamentare.

Interpelantele se multiamesce cu respunsulu acést'a, care se ia la cunoscentia.

Deputatulu Hanni'a face interpelatiunea:

Are presidiulu cunoscentia despre cuprinsulu Nr. 31 alu „Teleg. Rom.“ si anume despre raportulu ce privesce desbaterile sinodulu nostru presinte?

Au binevoiti a observá, ca acést'a foia, asiá numita oficiale, raportéza asiá de unilateralu, incátu in d'oué renduri sum pusu inaintea publiculu cetitoriu cá unulu, care cá Directoru seminariulu nu-mi cunoscu chiamarea mea, si acést'a din cauza, ca rectificárele mele la atari imputári le a trecutulu „Tel. R.“ cu totul cu vederea?*)

Are presidiulu de cugetu a aduce pre redactiunea „Tel. Rom.“ la ordine, la observarea buneii cuviintie si a adeverulu si ce privesce numitulu raportu din numerulu 31 a. c. a o indatorá, cá in celu mai de aprópe numeru alu „Tel. Rom.“ sa rectifice cele

*) Nu este adeveratu.

in Nr. 31 necorectu produse, publicandu adeca observárele mele ce amu facutu indata dupa vorbirea d. Dr. Hodosiu si I. Pred'a?*)

Presidiulu respunde la acést'a interpelatiune imediatu, ca si insusi a observatu, ca cele petrecute in sinodu, si anume la obiectele ce le atinge interpelantele, s'au reprodusu in „Tel. Rom.“ — cá organu alu metropoliei si archidiecesei — in modu defectuosu si unilateralu, ceea ce nici decum nu e aptu de a contribui la impaciuirea spiriteloru, si pentru acea presidiulu promite a face in sfer'a sea de activitate, cá astfelu de reu sa inceteze.

Dupa declaratiunea presidiulu, Dr. Hodosiu dechiara, ca cuvintele sele reproduce in „Tel. Rom.“ suntu inexacte, cáci a disu, ca Directiunea Seminariulu a gresitu, ca nu a estradatu atestatulu unui clericu absolutu, si cându Directorele Seminariulu a declarat, ca i s'a opritu prin Consistoriu estradarea atestatulu, atunci Dr. Hodosiu a disu, ca astfelu Directiunea Semiariulu n'a gresitu.

In urm'a acestor'a interpelantele se dechiara multiamitu.

Escelenti'a Sea Dlu Archi-Eppu si Metropolitu — cá presidiu ordinariu alu sinodulu — condusu de acea ingirigire, cá nu cum-va sa fia impedecatu in ducerea presidiulu si considerandu, ca Vicariulu Archippescu care in astfelu de casu dupa statutulu organicu aru avé sa-lu inlocésca, nu e de fatia, poftesce pre Sinodu a-si alege pentru unu astfelu de casu de impedecare unu presidentu ad hoc.

Dep. Z. Boiu e de parere, ca unu atare casu e prevediutu in statutulu organicu, ca adeca: in absentia presidentulu, Vicariulu archiep. duce presidiulu, si la casu cându si acést'a aru absentá, duce presidiulu celu mai betranu din asesorii consistoriali, care in casulu de fatia e protopresbiterulu dep. I. Ratiu.

Dep. E. Macelariu nu are nimicu contr'a persoanei, ci crede, ca cându sinodulu e adunatu, acést'a n'aru avé necesitate sa-si ia in casulu din cestiune refugiulu la rangulu membriloru din Consistoriu, tienendu densulu, ca e mai demnu, déca sinodulu 'si va alege unu presidentu din sinulu seu.

Dep. Mihaltianu dice, ca statutulu organicu indreptatesce pre Archi-Eppu sa denumésca la unu astfelu de casu unu substitutu si crede dara, ca se lasámu la dispositiunea Escelentiei Sele acést'a denumire.

Escel. Sea Dlu Archi-Eppu observa, ca dupa statutulu organicu e indreptatitu sa denumésca pre Vicariulu archiep. si nefiindu acést'a de fatia, nu voiesce sa denumésca din partesi pre alta persóna, ci róga pre sinodu sa faca o dispositiune pentru casulu acést'a.

Dep. I. Popescu la opiniunea deputatulu Boiu observa, ca statutulu organicu numai asiá se póte intielege, ca in absentia Archieppulu si Vicariulu urméza numai in Consistoriu celu mai betranu asesoru de presidentu; densulu e de parere, ca fiindu sinodulu intrunitu per analogiam sa se ocupe presidiulu de celu mai betranu preotu dintre deputatii sinodulu.

*) Dupa noi, interpelantele este putienu orientatu in privinti'a obiecteloru despre care tratéza interpelatiunea sea; pentru binele pácei ne tiermurimu prelánga observarea acést'a. R.

Dep. P. P. sustiene, ca presidiulu e in dreptu a denumi pre unu substitutu, cu atátu mai vertosulu, cu cátu acestu casu nu e nicairi prevediutu in lege.

In fine sinodulu aduce conclusiunea, ca la casulu, cându Archiep. si Vicariulu archiep. suntu impedecati a duce presidiulu, va presidá celu mai betranu deputatu clericulu din sinodu, care in casulu de fatia e Par. p. presbiteru alu Fagarasiulu Petru Popescu.

La ordinea dilei: urméza referata comisiunei scolare. Reportorulu N. Mihaltianu propune relativu la suplic'a lui N. Barsanu pentru o remuneratiune cá catechetu in Orestia: sa se predee aceea la Consistoriu spre afacere competentá.

Se primesce.

Relativu la rogarea sinodulu paroch. din Volcau ung. pentru unu ajutoriu de 150 fl. v. a. spre a se vedé scól'a cu cele de lipsa, — comisiunea propune: transpunerea rogárei la consistoriu spre deosebita considerare.

Se primesce.

La ordinea dilei se pune dupa ast'a raportulu comisiunei financiale.

Referentulu acestei comisiuni raportéza, ca comisiunea s'a ocupatu cu urmátorele lucrári: cu

I. Revisiunea casseloru si a computulu fonduriloru archid. pro 1875/6;

II. Proiectulu de bugetu alu consistoriulu pro 1876/7;

III. Relatiunea consistoriulu asupr'a unei datorii flotante de 4440 fl. 35 xr.;

IV. Relatiunea consistoriulu arch. in obiectulu participárei archidiecesei cu o cuota la sustinerea organismulu consistoriulu metropolitanu.

V. Relatiunea consistoriulu arch. asupr'a unui imprumutu de 50,000 fl. cerutu de comitetulu administrativu alu fundatiunei Gojdu;

VI. Relatiunea consistoriulu arch. in caus'a lasamentulu fericitulu Archi-Eppu si Metrop. Andreiu;

VII. Propunerea deputatulu Petricu pentru acordarea de ajutore pe sém'a a 10 comune din secuime;

VIII. Rogarea profesorelui de cant. D. Cuntianu pentru o remuneratiune resp. urcarea salariulu dela 400 la 600 fl.

Comisiunea esmisa in persónale dloru I. Galu, V. Piposiu, D. Manole si V. Romanu a revidatu cassele si computurile fonduriloru pre a. 1875/6 si le a aflatu impreuna cu computulu si manipulatiunea corespundietóre.

Dupa acést'a propune comisiunea:

1. Cá alu doilea esemplaru de chiai dela cele d'oué casse Wertheimiane ale epitropiei sa se depuna dupa forma si pe cautela in cas'a eforiei scóleloru románe din Brasiovu.

Se primesce.

2. Cá pre viitoriu sa se legaliseze subscrieriile obligatiuniloru pentru imprumuturi ipotecari.

Se primesce.

3. Obligatiunile de statu vinculate sa se devinculeze si sa se preface in obligatiuni cu cuponi.

Dep. R. a. c. u. face contr'a propunere: sa se tiena mai departe aceste harthii.

Se primesce propunerea din urma.

4. Actiunile primei cáli ferate transilvane sa se venda.

Se primesce.

5. Sa se indrumateze alocó a tertialitate din averea arch. pe imobile, preferindu-se mosii de complexu mai mare.

Se primesce.

6. Anulu de computu sa se incépa pe viitoriu dela 1 Ianuariu si sa se termine cu finea lui Decembre pe fia-care anu. Modululu acést'a sa se observe si la proiectarea bugetulu.

Pre tempulu dela 1 Ianuariu pána la intrunirea sinodulu arch. consistoriulu sa se autoriseze a procede relativu la positiunile ordinari pre basea bugetulu din anulu precedentu.

Se primesce.

Spre acestu scopu comisiunea propune urmátorele dispusetiuni transitorie:

a) computulu pre an. 1876 sa se faca pre periodulu dela incheierea computulu pro 1875/6;

b) bugetulu anulu cur. sa se stabileze pe periodulu, pentru care e proiectatu, adeca pána la 30 Iuniu 1877; pentru anulu 1877 inse bugetulu sa se prelimineze dela 1 Iuliu pána la ultim'a Decembre din acelu anu.

Propunerea a) se primesce.

La propunerea b) dep. Dr. Hodosiu propune, cá bugetulu venitoriu sa se compuna pre unu anu si diumetate, adeca din 1 Iuliu 1877 pána la finea Decembre 1878, pentrucá consistoriulu sa nu fia silitu se lucre fára bugetu neaprobatu.

Acést'a propunere se primesce.

7. Cu 31 Decembre in fia-care anu sa se compuna inventariulu generalu despre averea arch. in care obiectele de avere sa se induca in pretiulu acelei dile, adeca harthiele de valóre dupa cursulu acelei dile, in care se compune.

Se primesce.

8. Sa se exprime la protocolu dlui cassariu Const. Stezariu recunoscentia pentru servitiulu seu conscienciosu si corectu in manipulara cu fondurile si in ratiociniu.

Se primesce.

La loculu acést'a ref. V. Romanu propune din parte-si: sa se voteze dlui Const. Stezariu si o remuneratiune de 200 fl. pe anulu trecutulu.

Se primesce.

9. Sa se aprobeze computurile fonduriloru arch. pre 1875/6 si sa se dea senatulu eptr. absolutoriulu pre periodulu de gestiune 1875/6.

Se primesce.

10. Sinodulu se esmisa o ancheta in persónale dloru: Z. Boiu, V. Romanu si Dr. Aur. Brote, spre a compune unu proiectu de regulamentu pentru administrarea si control'a averei arch. precum si unu proiectu de regulare a contabilitáti si manipulatiunii de cassa pre alte base.

Se primesce.

Dupa raportulu Consistoriulu din 10 Aprile 1876 Nr. 1021 s'au facutu in decursulu anulu 1875/6 urmátorele erogate intrecátore:

Din fondulu Seminariulu Andreianu:

Pentru conservarea edificiloru 20 fl. 20 xr., contributiune 110 fl. 32 1/2 xr. assecuratiune de focu 26 fl. 02 xr. actiunea ordinara 1384 fl. 10 xr.;

Din fondulu Archiepiscopiei: Pentru contributiune 41.96; pentru assecuratiune contr'a foculu 1 fl. 86 xr.

Din fondulu catedralei: Dare de transpositiune pentru unu legatu 20 fl. 50 xr. Sum'a 1604 fl. 96 1/2 xr.

La propunerea comisiunei Sinodulu da Consistoriulu indemnitate pentru aceste erogate intrecátore.

Procedendu-se la discutarea pro-

iectului de bugetu pre 1876/7 se primesce dupa preliminaru. La fondulu mogaiianu se concludu la propunerea comisiunei, că devenindu stipendiele mai mici, in parte séu preste totu, in vacantia, acele sa nu se mai distribuie, ci sa se adauga la cele doue mai mari, create pentru universități, pâna se voru urcă la 500 fl. Se primesce.

La positiunea a 2-a de erogatiuni din fondulu Seminariului Andreianu: „Salariu pentru unu profesoru supl. 800 fl.“, comisiunea propune, că sum'a eventualu economisata la acést'a positiune sa se adauga la sumele preliminate că ajutóre pentru scóle lipsite si invetiatori seraci si distinsi.

Se primesce.

Dep. Boiu propune si Sinedulu primesce preliminaru de 100 fl. din bugetulu acestui fondu că remuneratiune pentru substitutul medicului seminarialu. Sum'a se trece că postu nou la bugetu.

Comisiunea propune sa se reiepte petitiunea prof. Cuntianu pentru urcarea salariului, iér dep. Boiu propune din contra, sa se ridice salariulu dela 400 fl. la 600 fl. si sa se induca la positi'a 3 a fondului seminarialu Andreianu.

D. Manole propune relegarea petitiunei la consistoriu spre studiare si raportare la sinodulu viitoru.

I. Candrea propune: Punctele regulative ce se afla lângă raportulu senatului scolaru sa se iá de basa la facerea regulamentului, care privesce reorganizarea institutului ped-teol. Făcându-se acést'a sa se satisfaca rogaria petentelii pentru sistemizarea salariului seu, căci in acele puncte regulative este unulu, care recomanda sistemizarea salariilor.

Sinodulu considera propunerea acést'a că o dorintia a propunetoriului.

In fine dupa o lunga discussiune si dupa ce d. Boiu 'si retrage propunerea sea, se primesce propunerea dep. Manole.

Se iá spre sciintia impartasirea presiedintelii dela comisiunea bugetara I. Tipeiu, ca comisiunea acést'a e constituita si gat'a a reportá prin ref. G. Fagarasiu, si se pune la ordinea dilei pre siedinti'a procsima.

Cu aceste se inchide siedinti'a.

Siedinti'a din 19 Aprile se deschide la 5 1/2 ore dupa amédi. Nefiindu protocolulu siedintei a XII gat'a, acést'a se va autenticá in siedinti'a prosima.

Ordinea dilei: Continuarea raportului comisiunei finantiere.

Raportorulu dep. Vis. Romanu propune la titlulu E positiunea 6, că sa se voteze pentru pausalu de calatorie in ataceri scolare in locu de fl. 400. preliminate, fl. 600:

Dep. Dr. D. Racuciu este de parere, că pausialele de calatorii pentru diferitele senate consistoriali sa nu se voteze separatu pentru fia-care senatu si propune a votá pentru acestu scopu fl. 1000 pentru intregu consistoriu.

Dep. Z. Boiu spriginesce propunerea dep. D. Racuciu cu aditamentulu, că sum'a de fl. 1000 sa se prelimizeze din fondulu archiepiscopiei si positiunea 6 la titlu E sa se stérgea.

La votare se primesce propunerea dep. Dr. Racuciu combinata cu a dep. Zach. Boiu si positiunea 6 la titlu E se sterge din preliminaru.

Positiunile 7—13 se votéza nemodificate.

La titlu F. positiunea 1 se primesce nemodificata; la positiunea 2 se votéda conformu propunerei primite in locu de fl. 400 preliminate — fl. 1000; positiunile 3—8 remánu nemodificate si se mai votéza la acestu titlu 200 fl. că remuneratie pentru cassariu.

La titlu G. positiunile 1—3 se votéza nemodificate, de asemene la

titlu H. positiunile 1—4. La acestu titlu comisiunea propune, cându voru deveni in vacantia cele 4 stipendii de câte fl. 250 pentru studenti la universitate, aceste sa nu se distribuie mai departe, ci sa se creeze din ele sucesive numai 2 stipendii de câte fl. 500.

Se primesce.

De óre-ce comisiunea administrativa a tipografiei arch. n'a asterntu sinodulu bugetulu, face dep. I. Hani'a, la titlu H. propunerea că consistoriu arch. sa poftésca pre com. adm. a tipografiei arch. si pre com. adm. a fundatiunei Siaguniane a aterne in viitoru sinodulu ratiocinialu si inventariulu.

Se primesce.

La titlu L. positi'a 1; la titlu M. positiunile 1—4, la titlu N, positiunile 1—2; la titlu O, positiunea 1 se votéza nemodificate.

La titlu P se votéza positiunile nemodificate; comisiunea face la acestu titlu propunerea, că stipendiile sa se distribuie conformu vointiei testatórei intre tineri din muntii apuseni.

Se primesce.

Raportorulu comisiunei finantiere dep. V. Romanu raportéza despre datoria pendentă din anulu trecut. Remánendu supererogatul facutu cu fl. 4440,35 preste colectele intrate cu diurnele deputatorulu congresuali din anulu 1874, că o datoria pendentă si insarcinatu fiindu consistoriu arch. prin conclusulu sinodulu a interprinde si mai departe colecte spre acestu scopu si totu-deodata a folosí sumele economisate din bugetulu votatu pre a. 1875/6 pentru acoperirea datoriei pendente, consistoriu arata prin hărthi'a sea nr. 1021 — epit. ca datori'a pendentă in decursulu anului bugetariu 1875/6 nu numai ca n'a scadiutu, ci au crescutu cu fl. 266. 03; sum'a de fl. 2426,05 economisata din bugetulu votatu nu s'a pututu intrebuintiá spre acoperirea datoriei, din cauza ca se mai potu erogá inca diu acést'a suma pâna la sfersitul anului bugetariu.

Comisiunea propune, că restulu ce aru remáne cu sfersitul anului bugetariu curentu din sum'a neerogata pâna astadi de fl. 2426. 05 sa se intrebuinteze pentru acoperirea datoriei pendente de fl. 4706,08, iér restulu datoriei sa remána si mai departe că datorie pendentă, pentru a cărei acoperire sa se folosésca economiile eventuale din preliminarulu anului 1876/7.

Se primesce.

Raportorulu comisiunei finantiere dep. V. Romanu raportéza despre hărthi'a cons. arch. nr. 979/plen. prin care se aterne hărthi'a consistoriu metropolitanu dno 26 Martie a. c. 144 in privinti'a indeplinirii organismului seu internu prin stabilirea de referenti cu cancelari'a provediuta cu tóte recuisitele de lipsa pentru o functiune regulata si permanenta spre a se luá din partea sinodulu archiepescanu dispositiunile de lipsa in privinti'a cuotei, cu care aru fi a concurge archiepesc'a nóstra la sustinerea organismulu consistoriu metropolitanu.

Comisiunea propune: sinodulu decide a participá la sustinerea organismulu cons. metr. cu o tertialitate a sumei recerute, autorisandu pre cons. arch. ca pentru anulu 186/7 sa acopere acést'a suma séu din unu fondu disponibilu séu prin vre-o operatiune de cassa.

Dep. Dr. Borci'a face propunere ca sinodulu se dechiara in principiu a participá cu o tertialitate la sustinerea organismulu cons. metrop., iér despre cuota, ce aru cadé pre archiepesc'a se va decide, dupa ce congresulu a adusu unu conclusu in cestiunea acést'a.

Iéra ce privesce cestiunea, că sa se asemneze acum inca o suma, sinodulu decide a o dá numai anticipativu incátu va fi de lipsa.

La votare se primesce propunerea dep. Dr. Borci'a.

In legatura cu acést'a presidiulu suleva cestiunea acoperirii speselor a congresulu prossimu.

In privinti'a acést'a face dep. Dr. Borci'a urmatóre propunere:

Consistoriu se insarcinéza a esmite cátu mai in graba circulariu pentru colecte spre acoperirea diurnelor deputatorulu sinodali si congresuali din archiepesc'a, iér totu deodata se autoriséza, neajungându aceste colecte, a implini lips'a din vre unu fondu disponibilu in modu anticipativu.

Se primesce.

Raportorulu com. finantiere dep. V. Romanu raportéza despre imprumutulu de fl. 50,000, cerutu prin comitetulu administrativu a fundatiunei Gojduiane si propune:

1.) Că sinodulu sa incuviinteze lombardarea sumei cerute.

2.) Sa imputernicésca pre consistoriu arch. a dá acestu imprumutu cu 7 1/2 %.

3.) Sa lasa in buna chipuire a consistoriu arch. cá, déca nu'afu destulu de asigeratoriu zelogirea actiilor fundatiunei, sa pretinda si intabularea datoriei pre realitátele fundatiunei.

Dep. Diamandi Manole propune a se precisá procederea consistoriu si anume a se folosí la imprumutulu din cestiune de zelogirea actiunilor imbiate si totu deodata a pretinde dela com. adm. a fondulu Gojduianu in obligatiune clausul'a intabulandi, că astfelu consistoriu in casu de lipsa sa fia in positie fára amenare a intabulá imprumutulu pre realitátele fundatiunei Gojduiane.

La votare se primesce propunerea comisiunei dimpreuna cu aditamentulu dep. D. Manole.

Dep. I. Hani'a face urmatóre interpelatiune.

La propunerea comisiunei scolare s'a decisu, ca in institutulu nostru Andreianu sa se introduca studiulu indigitatu inca la sinodulu din an 1875 precum si instituirea unui profesoru, dar' fiinduca acést'a va fi fára resultatu in localulu seminarialu de fatia, in care avemu numai 4 sale de invetiamentu i'mi permitu intrebarea: Are maritulu presidiu de cutgetu, ca in decurgerea verei acést'a sa dispuna cele de lipsa pentru largirea zidirei Seminarialu Andreianu?

Presidiulu promite in respunsulu seu a face tóte cátu suntu cu putintia privitoru la reorganizarea acestui institutu.

Interpelantele se declara multiamitu cu respunsulu.

Se ia spre sciintia.

Urméza la ordinea zilei raportulu comisiunei pentru bugetulu cassei.

Raportorulu dep. George Fagarasiu, propune in numele comisiunei:

1. Diurnele deputatorulu sinodali se statorescu pentru acést'a sesiune cu fl. 3 pre persóna si pre di.

2. Deputatorulu esterni, li se aplacidéza cá bani de calatoria 71 cr. pe milu de drumu cu osi'a si 50 cr. pe milu pe calea ferata, cu acelu adausu ca pentru acei deputati cari au locuintia preste granitiile arch. se va considerá numai caletori'a facuta pe teritoriulu archiepesci.

3) Deórece in acestu anu nu s'a facutu colecte pentru bugetulu cassei, acoperirea speselor sinodali, comisiunea propune a se acoperi anticipativu dintr'unu fondu disponibilu.

Se primesce.

Deputatii Dr. Borci'a renuncia la diurnele sele in favórea scolarilor seraci din protopiatulu Hatiegului; **Diam. Manole**, in favórea bisericei, scólei din Ormenisiu, Ioanu Candrea in favórea fondulu sinodalu, Zach. Boiu 1/2 din diurne in favórea fondulu sinodalu, Ioanu Popescu in favórea fondulu protopresv. alu Sabiului II, Visariou Romanu in favórea fond. sinodalu, **Eugeniu Brote** in favórea fondulu sin.

Dr. A. Trombitasiu in favórea fondulu pentru monumentulu lui Siagun'a, Galath. Siagun 1/3 la fond. sinodalu, Iacobu Bolog'a la fond. sinodalu, Ioanu Hani'a la fond. sinod., Dr. D. Racuciu 18 fl. la fond. sinodalu din diurne.

Presidiulu pune la ordinea dilei propunerea raportorulu comisiunei verificatóre dep. Iosifu Puscaru privitóre la instructiunea pentru alegerile sinodali.

Se primesce.

Urméza la ordinea dilei raportulu comisiunea pentru propuneri. Raportorulu dep. Dr. Racuciu raportéza despre propunerea dep. Sorescu si propune trecerea la ordinea dilei.

Raportéza mai departe despre propunerea d. Simeonu Piso si propune ca intru cátu este ea cuprinsa in prop. dep. Macelariu din anulu trecut, sa se recomande consistoriu spre urmare, iér' aline'a din urma, care privesce comisiunea scusatóre, sa se respinga.

Se primesce.

Dupa acést'a presidiulu face cunoscutu ca fiindu tóte obiectele, destinate spre tractare in acést'a sesiune, eshaustiate, si nu va fi lipsa tienerea unei siedintie; propune cá máne la patru ore d. a. se verifica protocélele siedintei a XII si XIII si poftesce pre toti deputatii, cari voru fi in Sabiu a participá la verificare.

Se primesce.

Prin unu cuventu, adencu simtitu, presidiulu archieppu declara a avé totudéun'a binele bisericei nóstre in vedere si doresce cá concordia sa infloresca, si totu ce s'a intreprinsu in acést'a sesiune sa aiba róde imbucuratóre, dá binecuvantarea sea parintésca si declara sesiunea ordinaria sinodala a acestui anu de incheiata.

La aceste respunde dep. Dr. Trombitasiu in cuvinte cordiali si aduce presidiulu in numele sinodulu multiamita si recunoscintia pentru ostenelele si bunavointia ce a aretatu intru intielépt'a conducere a lucrurilor nóstre sinodali.

Resultatele sinodului.*)

Cu bucuria trebuie sa constatámu ca resultatele sinodulu archiepescanu din estu anu au infruntatu tóte acelea asteptári séu temeri; dupa cari sinodulu avé sa fia unu câmpu de lupta infricosiata a unor castre inemice. Resultatele sinodulu au desamagitu pre cei ce asteptau o resturnare a intregi stári actuali de pâna aci, au delaturatu temerile acelor'a, cari credéu, ca sfasiárele in biserica voru fi si mai mari si au luminatu pre cei ce traiau in necharitate despre causele reului ivitu pre terenulu bisericei.

Luptele la alegerile deputatorulu sinodali si manifestatiunile diurnalistice, in deosebi signalisarea unei partide nat. liberale opositiunale, invingátóre, cum se scrie in „Albin'a“, infatisiara publiculu nostru o furtuna grea, ce avé sa se reverse preste sinodu si sa-lu prefaca pre acést'a intr'unu amfiiatru de lupte terribili si periculóse pácei bisericei nóstre.

Pusetiunea partideloru de pâna aci intru cátu le putem numí asiá erá astfelu, incátu insuflau temeri si ingrigiri si in cei ce nutriau cea mai firma buna credintia.

Unii datau inceputulu neintelegeriloru dela alegerile de Metropolitanu si Archiepiscopi, altii inse de pre tempulu nefericitei politici natiunali; altii iéra dela venirea intru fericirea repusatului Mare arhieru in Transilvania. Unii inviniuau pre ceilalti, ca ce suntu la putere, ca aru dominá voincesce preste ei, ca aru fi pasitu cu programe in publicu si s'au organizatu spre sustinerea programei, ceea ce li se imputá de conspiratiuni asu-

*) Acest'a este articolulu anunsiatu in numerulu trecut. R.

pr'a celeilalte partide, ba cei'a invinuiatú pre acesti'a, ca aru tienti a atacá si unitatea metropolitaná si organele ei. Acesti'a invinuea pre ceilalti pentru programe si conspiratiuni secrete, prin cari aru subminá pre sub ascunsu archidieces'a si pentru ca aru cautá se aduca pre capulu bisericeii in controverse cu organele sele, si multe altele.

Se intrebá, ca unde este adeverulu, care si ce este caus'a adeverata a desbinárilor? Raspunsurile erau diferite. Astfelu situatiunea in ajunulu sinodului erá nechiara, intunecata, spiritele intaritate si inimile neodichnite.

Aici nu avem de scopu nici este loculu de a exhauria tóte cele intemplate si de a judecá pe partide. Ne marginimu a aretá cu unu esemplu, ca cându ocármuirea unui corpu este atacata si neliniscita, functiunile organeloru nu pot merge in cursulu regulatu. De acea nu este mirare, déca sub astfelu de impregiurári au inceput a se ivi óre-care stagnare in lucrurile bisericesci. Ce erá dar' de facutu ca sa se imprascie negura ce cuprinsese atmosfer'a sinodului?

Capulu bisericeii insusi intra la mijlocu, cu firmulu propusu de a restabili pacea in biserica. Acést'a au fostu cea mai nimerita, mai corecta si mai naturala procedere.

Spre a aflá base solide pentru împaciuire a intrunitu Archiepiscopulu inca la inceputulu sinodului pre unii dintre cei mai distinsi deputati sinodali, din un'a si cealalta partida si unii nepronunciati in partide, la mai multe consultatiuni, unde dupa ce s'au ventilatu tóte cestiunile posibile si dupa ce nici unu momentu asiá de gravu nu s'au aflatu, carele aru puté sustiené necesitatea imparechieriloru in afacerile bisericesci s'au exprimatú din tóte pártile dorinti'a, cá pacea sa se restabilésca pre bas'a increderei reciproce si a iubirei fratiesci, si ca fatia de cauzele bisericesci, se dispara ori ce interesu particularu, iér la promovarea lucrurilor bisericesci sa se procedá in conclurare comuna, respectandu-se legea si institutiunile bisericeii nóstre, cáci dupa acestea, de sine urméza si se urmeze incetarea ori-cárei alte directiuni ce aru puté s'guduí temel'i'a pácei spre daun'a bisericeii.

Pre lângá acestea base de împacare, cari au a se latí in tóte pártile bisericeii, s'au aflatu de lipsa, ca avem si detorintia de a indepartá si a infránge in modu corespundietoriu buneii cuviintie si civilizatiunei, ori-ce atacu asupr'a pácei bisericeii, ori de unde si ori pre ce cale va veni acél'a. Fructele acestoru intielegeri facute la laudabilele intreprinderi ale Archiepiscopulu si Metropolitulu, s'au aretatu numai decátu in sesiunile sinodali. Au decursu acelea preste totu in spiritulu pácei, nu inse cum erau temerile.

Sa nu mesurámu aceste rezultate si fructe cu unele incidente ivite la obiecte secundari, unde se pareá totusi a se desvelí spiritulu de partida, suspiciunea si neincrederea in persóne, cáci acestea aparintie in situatiunea de nou creatá si recenta sémena numai cu cea din urma debila scanteia a unui focu, ce se afla in ultimele momente de stingere.

Nici aceea nu ne indreptatiesce a ne indoi despre fructele pácei, déca la unele obiecte mai insemnate s'au aretatu divergentie de pareri, fia cátu de mari, cáci acést'a este concesa de regulele parlamentari.

Se abstragemu si dela minutiositati si afecte momentane, ce se potu intemplá si in unu parlamentu, fára a se derogá ce-va la caracterulu generalu alu aceluia. Vieti'a nóstra parlamentara este inca tinera.

Se atingemu inse pentru probarea asertiuniloru nóstre, cele mai momentóse cestiuni si pre acelea, cari

— iérasii momentóse — dupa natur'a lor, mai usioru putéu produce lupte esagerate, déca nu aru fi predomnitu spiritulu pácei.

Intre cele dintáiu amintimu referad'a scolará si bugetulu, cari au decursu in cea mai buna ordine si in buna intielegere s'au exprimatú dorintia, comuna de a conclurá cu totiia promovarea culturai.

De a dóu'a categorii enumerámu aici urmatórele:

La verificarea deputatiloru, a cároru alegere erá dificultata, s'au procesu dupa unulu si acél'asi modu, alu cercetárei anchetei, pentru deputatii din ambe partide.

La alegerea consistoriulu archidiecesanu. Din o parte s'au pretinsu inmultirea membriloru consistoriali, si s'au acceptatu acést'a din cealalta parte. Acést'a parte au pretinsu, cá la alegere sa se considere barbati de specialitate resp. scolará, economica juridica, si rezultatulu a fostu ca in senatulu scolaru si episcopescu in cea mai mare parte se afla barbati de specialitati recerute pentru acestea posturi.

In cestiunea delicata a ajutoriulu de statu, dupa deslusirile motivate din partea presidiulu, toti acéi'a, cari in prim'a linia erau interesati aci, si din partea cáror'a cei mai multi apartienéu la o partida dela care se asteptau esplosiuni de gravamini, toti au fostu multiamiti cu deslusirile date.

In cestiunea comisiuniloru testamentarie Siaguniane, cari pre tempulu luptelor de partide se privéu din partea unor'a cá nise radecini tari a unei partide, cari s'aru subtrage si dela control'a sinodului, tocmai din acea partida s'au propusu si s'au primitu unanimu, ca acestea comisiuni, dupa adeverat'a intentiune a testatorulu, suntu supuse controlu sinodulu si aci sa-si astérna rapórtete sele.

La cestiunea organizárei si salarisárei consistoriulu metropolitanu, la care dupa suspiciunile de mai nainte aruncate asupr'a unei partide, ca aru atacá existenti'a acestui foru supremu, se nascéu temeri, ca aci voru erumpe vulcanii partideloru. Din contra in spiritulu pácei tocmai din partida suspiciunata mai nainte s'au accentuatu sustienerea unitátiiei metropolitané si a organeloru metr. s'au aperatu competinti'a congresulu si s'au propusu a se spriginí consistoriulu metr. si s'au primitu cu unanimitate, cu care obiectu momentosu s'au terminatu sesiunile sinodali in cea mai buna concordia.

Fructele pácei suntú dar' vidiabile si este de doritu ca pacea bisericeii si concordia in promovarea trebiloru bis., ce au succesu asiá de frumosu intreprinderiloru capulu bis. spriginitu de barbati ce ocupa locuri insemnate in ierarhie si alti'i cari se bucura de stim'a publiculu, sa se látisca intre toti fiii bisericeii nóstre; si nimenea nu-si va luá asuprasi acea responsabilitate grava de a lucrá la s'guduirea temeliei pre care s'au inceputu a se cladí pacea bisericeii.

Sabiin in 4 Maiu n.

Politica si diplomati'a 'si au si ele misteriele si jocurile sele. Cine aru fi cugetatu inainte cu 10 ani, cându se croi dualismulu, ca adi dupa 10 ani chiaru capulu opozitiunei contrarie dualismulu in form'a ce se inaugurá atunci, si va incordá tóte puterile spre sustienerea lui, cu o simpla modificatiune in sine neesentiale.

Lupt'a ministrulu presiedinte actualu si a partidulu de care se tiené, erá inainte cu 10 ani o lupta de principiu. Elu dimpreuna cu ai sei nu voiau sa recunósca decátu uniune personale intre Ungari'a si provinciile germane; astadi inse se multiamesce, putendu castigá din uniunea factica

reale, cátu de putiene folóse pentru patri'a sea.

Astadi lupt'a principale despre cualitatea uniunei intre ambele jumátati ale imperiulu, a disparutu de totu. Relatiunea factica, fára privire, ca ce numire merita ea dupa teoriile dreptulu de statu, e factorulu dela care percede si cu care calculéza fiacare politicu. Si rezultatele dovedescu ca e multu mai de folosu, a lucrá pre basea giurstariloru factice, decátu a stagná deliberándu asupr'a naturei si cualitátiiei acestoru giurstári.

Astfelu procese ministeriulu nostru in cestiunea reinoirei conventiunei in privinti'a teritoriulu vamalu si a afaceriloru de comerci. Elu 'si formulá pretensiile sele, pre basea practicabilitátiiei, revocándu pentru Ungari'a concessiunile acele fára care negresitu i s'aru terminá existenti'a cá statu. Cumca inse concessiunile primite ele de sine si fára alte reforme in intrulu statulu, voru fi séu nu in stare de a mántui statulu de pericolulu ce-lu amenintia, ast'a numai viitoriulu ni o póte aretá.

Destulu ca complanarea intre ministeriile ambelorú jumétati din imperiu in privinti'a afaceriloru vamali si comerciali a succesu si astadata, dupa cum ne spunu diurnalele de Vien'a si Budapest'a. Detaiurile acestei complanári inca nu suntú cunoscute; din care cauza nici ca putemu de astadata a ne dá parerea in privinti'a lor. Ce e pána acum'a numai cunoscutu in genere este: ca complanári i-a servitu de base punctuatiunea oferita din partea ministeriulu de preste Lait'a si ca banc'a natiunale din Vien'a va suferi si ea o strafomare dualistica.

In ceea ce privesce faptulú urmatei complanári, abia va fi vre-unu patriotu, care sa nu-lu salute pe acést'a cu placere; in tempurile acestea critice, cându amenintia atátea pericole din afara si cându astfelu buna intielegere in launtru si consolidarea tuturorú puteriloru aparú mai de lipsa cá ori cându.

Dar' chiaru giurstarile acestea din afara se vede a fi influentiatu mai multu spre efeptuirea complanárii; si de acea meritulu efeptuirei ei, nu compete atát'a ministeriiloru, cátu mai cu séma monarchulu, carele a staruitu insusi cu totu deadinsulu pentru complanare.

Numai de nu s'aru aretá dupa acést'a si complanarea de asta data defectuósa. Numai de nu aru remanea folósele ce si le apromite Ungari'a din nóu'a complanare, iéra-si numai inchipuite. In totu casulu, putienele folóse ce le-aru putea detrage in celu mai favorabile casu, Ungari'a din complanare, nu voru fi in sine de ajunsu spre a pune in picioré statulu nostru in privinti'a financiale. Si dupa ce si urcarea venituriloru dinlauntru tieriei a devenitu imposibile, léculu celu adeveratu pentru morbulu ce a cuprinsu vistieri'a statulu, nu mai póte fi altulu, decátu crutiarea si iér' crutiarea chiaru si cu resignatiunea dela unu rolú, pre care a-lu indepliní in facta nu suntemu in stare.

Folósele ce le-amu puté avé din nóu'a regulare a afaceriloru comerciali si vamali, nu le potemu inca precisá, pána ce vomu cunósce detaliurile regularei acestei'a de nou. Dela impartirea bancii nationale si resp. a fondulu ei de metalu in párti deosebite pentru Ungari'a si provinciile de preste Lait'a, inse noi nu ne potemu apromite multu; aterna inse, firesce totulu si dela modulu de garantia si controla ce se va esercia in viitoriu asupr'a institutulu acestui'a.

Déca banc'a nationala va remanea totu aceea de pána acum'a, totu sub aceea-si controla si cu aceleasi garantii si numai in privinti'a loculu de operatiune va aflá schimbarea: cá in viitoriu sa opereze sub acele conditiuni in ambele capitale ale jumétatiloru de imperiu; atunci Ungari'a

póte profitá maltu. Capitalulu ce va intrá in tíera 'si va tiené valórea si harthiele creditulu lorú si astfelu voru fi ajutoriu siguru spre inaintarea tuturorú intreprinderiloru interne.

Déca inse pentru Ungari'a se va creá o banca de totu separata sub control'a si garantia numai a regimulu ungurescu; atunci usioru se póte cá notele bancei acestei'a sa nu se bucure de acél'a-si creditu in afara si sa devina in pretiulu lorú reduce, numai in catulu ce va fi acoperitu prin metalulu depusu.

In fine complanarea de pána acum inca nu se póte privi de deseversita. Ea a urmatu deocamdata, numai intre ambele ministerii si-si castiga valórea legale, numai dupa ce se va acceptá si de corpurile legiuitóre ale ambelorú jumétati de imperiu si va primí inalt'a sanctiunare.

Nu póte inse incapé nici o indoieia in privinti'a acést'a: dupa ce ambele ministerii anevoie voru fi lucratu fára a-si fi asiguratú mai intáiu consensulu maioritátiiei corpulu respectivu legiuitoriu; iér' vointia monarchulu a fostu dela inceputu motorulu principalu alu complanárii ceea-ce asigura atátu sanctiunarea cátu si acceptarea complanárii din partea corpuriloru legiuitóre.

Revist'a política.

Dela ivirea celei dintáiu telegrama despre complanare intre jumétatile imperiulu incóce aparú felicitati articuli de fondu si reviste si apretiescu, care din punctulu seu de vedere acestu actu momentosu pentru Austro-Ungari'a. „Kelet Népe“ supune pactulu unei critice severe, incependu mai intáiu dela critic'a barbatiloru de statu ai Ungariei, cari de cincii patrarie de anu s'au schimbatu de a nu-i mai cunosce. Se intielege ca „K. N.“ are in vedere mai cu séma pre ministrulu, Tisza, carele pána nu erá ministru se opunea din tóte poterile inmultirei dáriloru de ori-ce natura. In urm'a pactulu celui nou tóte s'au schimbatu, dupa numitulu diurnalu. Dárilu de pána aci nu se voru reduce, sarcini nóue se incarca in spinarea tieriei (Ungariei) si alte castiguri aparinte precum e directiunea bancei inca se reducu la o modesta nomenclatura, adeca, „filial'a“ bancei din Vien'a, carea se afla la Budapest'a se va numí de aci incolo despartimentulu Budapestanu si va fi condusa de o asiá numita directiune propria. Mai e unu castigu. O parte din metalulu bancei dela Vien'a, se dice 30%, se va aduce la Budapest'a, cá sa siédia intr'o pivnitia unguresca si sa se padiésca de o sentinela militaria in Ungari'a. — In privinti'a vamei inca se espectoreza „K. N.“ destulu de melancolicu.

Diet'a Ungariei avú Vineri o siédintia.

Dupa „Hon“ proiectele in privinti'a complanárii voru ajunge la desbateré in dieta numai in tómn'a viitóre. — O telegrama din Budapest'a, la Hztg de eri, datata din 5 Maiu spune, ca proiectulu de arondare s'a pusú in acea di pre més'a dietei. Dupa proiectu Comitatu Sabiulu cuprinde scaunele Sabiulu, Mercurei, Sebesiulu si Noerichiu; districtulu Brasiovulu se preface in comitatu si districtulu Bistritiei i se adauge celu alu Nasaudulu.

Dupa sciri mai din urma monarchulu nostru nu merge la Berlinu, merge inse cancelariulu conte A n d r a s y.

Delegatiunile suntú convocate pre 15 Maiu a. c. la Budapest'a.

Scirea despre proviantarea fortaretiei Nicksici, de carea amintiramu in nrulu trecutú are fórté multe versiuni. Dupa unele se reduce la o mica cantitate care cu mari dificultati s'a stracuratu printre sirurile insurgentiloru. Cele mai multe versiuni spunu ca Muktar pasi'a nici n'a vediuu for-

taréti'a cu tóte ca dela 26 pâna la 30 Aprile a avutu lupte crancene cu insurgentii. Abi'a a pututu scapá armat'a sea de 23,000 (dara nu de 60 mii) inapoi la Gacsko. De o victoria turcésca dupa cum o trambitiara turcofilii abi'a mai póte fi vorb'a.

Din Belgradu se anuncia schimbarea ministeriului, in care Ristici are portfoiulu esterneloru. Nu va trece multu si vomu audí lucruri insemnate din Serbi'a.

O corespondintia din Belgradu, cu dat'a de 24 Aprilie, ne da urmatoarele cunoscintie asupr'a ultimei dispozițiuni, in care se afla spiritulu publicu alu serbiloru, si asupr'a crizei desperate ce apasa financele Serbiei:

„Opini'a publica — dice corespondentulu — pretinde cu glasu tare demisiunea cabinetului actualu, presidatu de d. Kaljevici. Declaratiunea de resbelu i-a venitu in prim'a linie dela insasi partid'a sea, care acum'a a adoptatu numirea de partida liberala nationala. Profesorulu Kujunzici, unulu din cei mai fideli ómeni si celu mai intimu amicu alu presiedintelui consiliului, prin unu discursu alu seu de acum câte-va dile, condamna in modu decisivu si blamáza politic'a siovaítore a guvernului cerendu de urgentia intrarea Serbiei in actiune. Si pardid'a intréga impartasiesce ideile emise prin discursulu dlui Kujunzici, pretindendu cu energie dela guvernulu cá séu sa dsmisioneze, séu sa puna odata capetu actualei stári de siovaire si incertitudine, declarându resboiulu, conformu opiniunei publice generale a serbiloru.“

„Conservatorii de asemenea sunt pentru curmarea actualei situatiuni, si — firesce — pentru schimbarea ei in directiune pacifica.“

„Radicalii ataca personalu pre toti ministri, acusându-i ca-si batu jocu de natiune.“

„Principele Milanu se légana continuu intre dóue extremitáti. Acusi vré sa satisfaca vointi'a poporului, acusi se perde iérasu in chaosulu consilieloru ce i vinu pre fia-care di dela puteri. Se dice cu óre-care sigurantia chiaru, ca la ultimele consilii pacifice ce i s'au transmisu din Rusi'a, principele Milanu aru fi respunsu ca nu va suspendá armarea, pâna cându tigrulu nu-i va cere un'a cá acést'a prin o scrisóre autografa. Se vede insa, ca pâna adi n'a sositu acést'a scrisóre multu acceptata.“

„In asemenea impregiurári insusi cabinetulu Kaljevici, care este singurul factoru alu acestei situatiuni fortiate, a inceputu a desperá de posibilitatea mantinerii acestui statu-quo, si a se convinge, ca mai curendu séu mai târziu, Serbi'a trebuie sa ajunga la extremitatea spre care este impinsa; din acést'a cauza, de dóue dile incóce, guvernulu 'si pune tóte silintiele pre lângá domnitoriu, cá sa-lu faca sa se decida a pune terminu actualitátei, fia si chiaru prin declararea resboiului.“

„Ministrulu de resboiu nu neglijeza unu momentu, in ceea ce privește pregatirile resboinice. Militi'a de prim'a clasa, a cárei artilerie se compune din 85 tunuri, se afla in stare de plecare, si nu ascépta de cátu ordinulu, spre a se miscá. Multime de provisiuni si munitiuni se transporta pre fia-care di la frontiera. Principele insusi va plecá — dupa cum se asigura — dilele acestea la Paraczinu.“

„Dupa cum se vede, pâna aci tóte aru merge camu dupa placulu multimei setóse de sânge turcescu. Numai ministrulu de finantie face dificultáti. Respunsulu seu obicinuitu la tóte propunerile ce i se facu in consiliulu ministriloru, este: „Nu sunt u bani, domniloru!“

„Si in adeveru, mai alesu de cându cadiura negociárilu imprumutulu de pateu milióne, solicitatu la un'a din bancele Parisulu, guvernulu se afla in cea mai suprema lipsa de bani. Gagiulu soldatiloru abi'a se mai póte efectuí. Functionarii mare parte sunt chiaru neplatiti. Contributiunile nu incurgu, de cátu cu o pré mare anevointia. Situatia financia ra dar' este din cele mai desperate.“

„L'Univers,“ dela 20 Aprilie publica unu lungu articolu asupr'a orientului, in care iéta cum claséza fortiele militare ale stateloru acestei párti a Europei;

Mai întâiu desemnádu Serbiei unu rol importantu in miscarea de pre peninsul'a balcanica, face urmatoarea analiza a armatei sele;

„a). Armat'a permanente e compusa de 5,600 ómeni si 600 cai; in acestu numeru e cuprinsu statul-major, servitiulu sanitaru alu acestei trupe si 48 tunuri;

„b). Militi'a din prim'a reserva, compusa de 90,000 ómeni, 3000 cai si 108 tunuri;

„c). Militi'a din a dóu'a reserva (glóte), constându din 64 bataliuni de infanteria, 13 escadrone de cavaleria si 17 baterii de artileria; in totalu 40,000 ómeni, 1300 cai si 108 tunuri.

„In casu de resbelu in sa, numai armat'a permanente cu întâia reserva a militieloru constituiescu armat'a de operatiune, care se radica la sum'a de 95,000 ómeni, 3600 cai si 156 tunuri; a dóu'a reserva e destinata pentru apararea teritoriului si e indetralatóre pentru acestu scopu, de óre-ce Serbi'a e aparata chiaru de natura.“

„Armat'a turcésca intrunita in Europ'a, dice apoi „L'Univers,“ este de 270,000 ómeni; dar' fiindu silita a padí Constantinopole si Adrianopole, si a supraveghia celelalte provincie, Pórt'a nu póte tramite la casu de resbelu, in contr'a serbiloru, de cátu jumetate din aceste 270,000 ómeni.

„Muntenegrulu are dupa „L'Univers,“ 25,000 soldati, si fia-care din ei este unu erou.

Incátu privește Romani'a constata in fine l'Univers, intrarea armatei sele in campanie aru precipitá cris'a finala a Turciei.

„Romani'a numera 5 milióne de locuitori si are o organizatie militara fórté puternica.

„Prin legea din 11 Iunie 1868, modificata prin cea dela 27 Martie 1872, forti'a sea armata se compune:

„a). De armata permanenta cu rezerv'a sea. Armat'a permanenta activa cuprinde 4 divisiu de câte 2 brigade fia-care. Totalulu seu generalu este de 63,771 ómeni, 14,921 cai si mai multu de 100 tunuri dela fonderiile Krupp, iér' totalulu reservei este celu putienu de 40,000 ómeni;

„b). De armat'a teritoriala cu rezerv'a sea;

„c). De militii;

„d). De gard'a orasienésca, séu chiamarea glóteloru.

„In casu de resbelu, Romani'a póte dar' pune indata in linie o armata de operatiuni de 100,000 ómeni, si a chiamá pentru aperarea teritoriului 200,000 ómeni celu putienu. Romani'a s'a armatu in totu tempulu iernei, si este si dens'a gat'a pentru resbelu, cá si Serbi'a. Amendóue impreuna si Muntenegrulu cu densele, dau unu totalu de preste 200,000 ómeni armati.“

Dupa tóte aceste „L'Univers“ termina astfelu:

„Intr'o astfelu de situatiune, mai e óre posibila mantinerea pácei?“

„La acést'a intrebare eata ce respunde jurnalulu rusescu „Petersburgski Wiedomosti“:

„Diplomatia européna se insiéla

fórté, déca crede ca póte pacificá Turci'a cu vorbe si cu note. Pentru acést'a aru trebui sa recurga la baionete, si baionetele europene nu trebuie sa se puna in servitiulu barbariei musulmane.“

„Acel'a-si lucru, subt o forma mai conchidietórie, a respunsu, cum se dice, generalulu Ignatief cemitelui Zichy, cându acést'a i-a propusu ocuparea militaria a Serbiei in comunu de cátra Austri'a si Rusi'a, in casulu cându Serbi'a n'aru voi sa se conforme intentiuniloru pacifice ale puteriloru.

„— Dar' n'avemu dreptulu sa facemu acést'a, a disu d. Ignatief; tratatulu de Parisu nu mai exista.

„— L'ati ruptu chiaru d-vóstra. „— Nici de cum, respunde d. Ignatief, puterile l'au modificatu intr'unu singuru punctu; restulu in sa e obligatoriu.

„Adeverulu e, ca Rusi'a lasa pe Austri'a sa-si pérda tempulu in negociári sterpe; dar' a intrunitu o armata in vecinatatea acestei puteri, pentru a o tinea in esiecu in casulu cându aru voi sa intervina intr'unu modu activu in afacerile orientului, ocupandu Erzegovin'a, séu Serbi'a. Ea aru intrá atunci imediatu in Galiti'a orientala, poporata in maioritade de ruteni greco-uniti, asupr'a cáror'a crede a avea dreptu, in virtutea titlului ce pórtá tiarulu de: imperatu alu tuturor Rușieloru, adeca alu tuturor Ruteniloru.

„Asi'a dar', cu totu ce dicu diarietate din Vien'a si chiaru telegramele din Sanct-Petersburg, e putiena sperantia, cá cestiunea orientului sa fia inca amanata. Ea va primí, probabilu, in scurtu tempu, solutiunea i definitiva.“

d. „Tr. Carp.“

Sanpetru 22 Aprile 1876.

Astadi pe la 9 óre se asiedia pétr'a in fundamentulu scólei romane confesiunale gr. or. de aici, la care ceremonii funebrele; lângá marinimosulu nostru parochu N. Fratesiu celebrá si on. parochu dela Hermanu G. Dogariu; participandu si on. diregatorie comunale; asemenea o multime numerósa poporu de ambe secsele, romani si sasi.

Comitetulu parochialu gr. or. din Sanpetru.

Nr. 3 — D. II.

Convocare.

Adunarea generale cercuale a departimentului II alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romána si cultur'a poporului románu se va tiené la 21 Maiu st. nou in comun'a Recea ducala (Vajda Recia.)

Deci invitámu pre toti onoratii membri ai asociatiunei, cátu si onor. intielegintia si poporulu acestui departimentu, cá se binevoiesca a partecipa la siedinti'a mentiuantei adunári la 10 óre a. m.

Din siedinti'a subcomitetulu tinuta in Fagarasiu la 29 Aprile 1876.

Alesandru Micu, directoru.

Grigoriu Negrea Posiortianulu, actuariu.

Varietáti.

* * Tergulu Sabiului din Maiu a fostu si de astadata slabutiu. Celu de vite a fostu ceva mai inimat, pentru ca s'au comparatu pentru Banatu si Ungari'a multe vite cornute; iéra pentru Romani'a multi cai.

* * Gradiu'a „Gerliczi“ a comparatu fondulu nostru sidocsialu cu 14,200 fl. v. a.

* * Dlu Generalu Const. Wasserthal de Zuccari a parasitu eri cetatea nóstra. Densulu a fostu unu barbatu fórté stimatu in tóte cercurile societátei sabiane si lasa bune suve-

niri in inimile tuturor cáti avura ocaziune de alu cunosce.

* * Invitare. Astadi la 5 óre d. a. va tiené prof. Dr. Hink esamenulu de musica cu elevii sei in pavilonulu de sticla. Se voru esecutá 13 piese. De vreme ce intre acesti elevi sunt multi tineri románi, sperámu, ca publiculu nostru, care e poftitu a luá parte va asistá la acestu esamenu unde se va puté delectá de productiunile fragedei nóstre generatiuni.

Burs'a de Vien'a.

Din 24 Aprile (6 Maiu) 1876

Metalicele 5%	65 85
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69 90
Imprumutulu de statu din 1860	110 50
Actiuni de banca	866 —
Actiuni de creditu	138 30
London	119 55
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	76 50
„ „ „ Temisioreno	75 50
„ „ „ Ardelenesci	74 50
„ „ „ Croato-slavone	83 50
Argintu	102 75
Galbinu	5 69
Napoleonu d'auru (poli)	9 53 1/2

Nr. 100/1876.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu in care este impreunatu si postulu de invetiatoriu in comun'a Prostea protopopiatulu Nocrichiu Cincu-mare lângá neputinciosulu parochu Chirionu R o t a r i u, se escrie prin acést'a concursu pâna la 9 Maiu a. c.

Emolumintele suntu:

a) A trei'a parte dela portiunea canonica statatóre din 10 jugere pamentu aratoriu si de fenatiu.

b) Dela 80 familii din mesurile de bucate, si din stol'a datorita de sinodulu protopopescu, iéra a trei'a parte, care impreuna computeate dau sum'a de 152 fl. 8 1/3 cr. v. a.

c) Leaf'a de invetiatoriu parte dela poporu parte din alodiulu comunei de 200 fl. v. a. Laolalta 352 fl. 8 1/3 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, voru asterne petitiunile lor instruite in intielesulu Statutulu organicu pâna la terminulu indicatu, la subscrisulu oficiu protopresbiterale. — Cei cu 4 clase gimnasiale voru avé preferintia.

Nocrichiu in 1 Aprile 1876.

In contielegere cu comitet. parochiale.

Oficiulu protopresbiterale.

G. Maieru,

adm. ppscu.

(3—3)

Edictu.

Teresi'a Horg'a din Dumbraviti'a de religiunea gr. or. parasindu de mai multu tempu pre legiutulu ei barbatu Ioanu Caceu din Sacamasiu fâra de a se scí, unde se afla, — se citédia prin acést'a a se presentá inaintea subsemnatulu scaunu protopopescu, — cá foru matrimonialu — in terminu de unu anu si o di, cáci ne-presentandu-se, procesulu divortialu asupr'ai intentatu se va pertractá si in absentia ei.

Din siedinti'a scaunulu ppscu gr. or. alu Dobrei, tienute la Dobr'a in 24 Februaru 1876.

I. Papiu,

protop. Deveu si

adm. Dobrei.

(2—3)

Edictu.

Iustin'a Ilie Ilie ne-orustica din Magerasiu, in districtulu Brasiovulu, carea de doi ani a parasitu pre barbatulu ei Nicolau Necul'a, fâra a se putea eruá ubicatiunea ei — prin acést'a se citéza a se presentá inaintea subsemnatulu scaunu protopopescu in terminu de unu anu si o di, cáci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'a-i se va pertractá si decide si in absentia ei.

Brasiovu in 13 Februaru 1876.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu II alu Brasiovulu.

Ioanu Petricu

protopresbit.

(3—3)